

PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN KANNANOTTO KUNTIEN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTUKSEN VALMISTELUUN

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen on asettanut kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen valmistelua varten valmisteluryhmän toimikaudelle 31.8.2023-31.12.2025. Uudistuksen tavoitteena on uudistaa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä hallitusohjelman linjausten mukaisesti sekä lisätä järjestelmän ymmärrettävyyttä ja läpinäkyvyyttä. Työryhmän tehtävänä on arvioida kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kehittämistarpeita suhteessa kuntien tehtäviin.

Pudasjärven kaupunki vastustaa ajatusta tuulivoiman kiinteistöverotulojen asettamista valtionosuuksien tasausjärjestelmän piiriin.

Tuulivoiman kiinteistöverojen vieminen valtionosuuksien tasausjärjestelmään pysäyttäisi tuulivoimarakentamisen Pudasjärvellä, Pohjois-Pohjanmaalla ja Suomessa. Pohjois-Pohjanmaa on suomen suurin tuulivoimamaakunta yli 40% osuudella koko maan tuulivoimakapasiteetista. Vireillä olevan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan myötä alueen potentiaali kasvaa edelleen.

Kiinteistöverotulot ovat kuntien merkittävin motivaattori tehdä tuulivoiman sijoittumisen mahdollistavia kaavoja. Jos kunnilta viedään kannustin ja motivaatio kaavoittaa tuulivoimaa, luovutaan samalla myös Suomen mittakaavassa valtaviin investointien tavoittelusta. Tuulivoimatuotannon kehityksen vaarantuminen tarkoittaisi pahimmillaan sitä, että esimerkiksi uusiutuvaan energiaan pohjautuvien vetytalouden ja terästuotannon tehdasinvestointien hankkeet jäisivät toteutumatta Pohjois-Suomessa. Tällöin ei synny muutakaan vihreän siirtymän teollisuutta tai työpaikkoja.

Tuulivoiman kiinteistöverotulojen asettaminen valtionosuuksien tasausjärjestelmän piiriin olisi ristiriidassa hallitusohjelman tavoitteeseen rakentaa uudesta puhtaasta teollisuudesta Suomen uutta kivijalkaa.

Yksittäisellä pienellä kunnalla voimalaitoksen kiinteistöverojen tuoma hyöty on suuri, mutta valtionosuusjärjestelmän kokoluokassa jaettavan potin merkitys kunnille olisi vähäinen.

Pudasjärvelle tuulivoiman kiinteistöverotulot ovat luotettu voimavara kuntatalouden pyörittämiseen tulevaisuudessa. Tuulivoimalat sijoittuvat harvaan asutulle alueelle. Tällaisilla alueilla tuulivoiman kaavoittaminen on yksi tärkeimmistä kunnan omista käsissä olevista keinoista kasvattaa kunnan tulorahoitusta kuntalaisten palveluiden järjestämiseen ja veronkorotuspaineen hillitsemiseen.

Kiinteistöverotulo on keskeisin syy, jonka vuoksi Pudasjärven kaupunki kaavoittaa tuulivoimaa alueelleen. Pudasjärvellä on samanaikaisesti Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan päivitystyön kanssa laadittu tuulivoimaohjelma, jonka avulla tuulivoimarakentamista ohjataan ja toteutetaan paikallisesti kestäväällä tavalla, ottaen huomioon myös rakentamisen aiheuttamat haitat ja muutokset asuin- ja luontoympäristöön. Haitta poikkeava muista energiatuotannon tuotantomenetelmistä sen monitasoisen ja paikallisesti laajan vaikutuksen vuoksi. Hyöty sen sijaan koituu ensisijaisesti kansallisella ja jopa globaalilla tasolla. Paikallisesta haitasta kuuluu saada vastineeksi paikallinen täysimääräinen taloudellinen hyöty.

Kunnat elävät omista vahvuuksistaan ja eri alueilla on erilaisia mahdollisuuksia. Pienille kunnille etenkin isojen kaupunkien ulkopuolella, tuulivoima on yksi harvoja teollisia mahdollisuuksia kasvattaa elinvoimaa.

Pudasjärven kuntastrategiassa ja tuulivoimaohjelmassa on kuvattu tarve ja tahtotila kestäväan uusiutuvan energian tuotantoon, joka on avain myös muun vihreän siirtymän teollisuuden mahdollistamiseen. Turvetuotannon alasajo ja energiantuotannon rakennemuutos ei jätä muita vaihtoehtoja.

Pudasjärven kaupunki pitää välttämättömänä säilyttää tuulivoiman kiinteistöverot sijaintikuntien täysimääräisenä hyötynä.

Pudasjärven kaupunginhallitus

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

PL 10, Varsitie 7, 93101 Pudasjärvi
kirjaamo@pudasjarvi.fi • puh. 040 826 6417 • pudasjarvi.fi
facebook.com/Pudasjarvi • twitter.com/pudasjarvi • instagram.com/pudasjarvenkaupunki

